DAGSINS MEINING

Stovnið ein hjálpargrunn!

Tær almennu Føroyar hava agjørt at lata fýra milliónir krónur til neyðhjálpararbeiðið, eftir náttúruvanlukkuna í Fjareystri. Harafturat kemur so tann peningurin, sum Reyði Krossur, Skótahjálpin og aðrir felagsskapir og einstaklingar savna saman. Tilsamans koma føroyingar og Føroyar óivað at lata eina munagóð hjálp, um vit samanbera við fólkatalið.

Spurnartekin varð politiskt og alment sett við upphæddina, landsstýrið upprunaliga avgjørdi at lata. Ein millión krónur var heldur ikki nógv, tá hugsað verður um, at vit hava eina fíggjarlóg, sum táttar í fýra milliardir krónur. Ein millión krónur er afturímóti nógv, tá hugsað verður um, at vit hava einar 200 mió.kr. í halli á somu fíggjarlóg. Í vikuni avgjørdi landsstýrið so at lata tríggjar milliónir krónur afturat. Takk skal landsstýrið hava fyri tað.

Føroyar eru eitt ríkt samfelag, um vit bera saman við so nógv onnur lond. Tað er bara tað, at so nógvur peningur kemur ikki til skattingar, og føroyskir einstaklingar og føroyskir stovnar og felagsskapir eiga nógv í fíggjarstovnum her og uttanlands. Grundað á hetta hava vit - felagssapurin - ráð at lata fýra milliónir krónur.

At føroyingar ikki eru pírnir, og halda seg aftur, tá talan er um hjálpararbeiði og innsavningarátøk, er júst fjareystur-innsavningin eitt gott dømi um. Reyði Krossur fór - sum vituligt er - ígongd beinanvegin, og higartil er longu ein hálv mio.kr. komin inn. Harafturat er ein hópur av einstaklingum við at fyrireika ymisk innsavningartiløk. Fyrst og fremst eitt stórt innsavningartiltak í vikuskiftinum.

Eftir skránni verður tann árliga nýggjárskonsertin víðkað til eisini at fevna um eina konsert við fleiri einstaklingum og bólkum. Fleiri av teimum fremstu føroysku tónlistafólkunum verða við í hesum tiltakinum. Talan verður tí um eina langa konsert - 4-5 tímar. ´Tey eru ófør og tað takka vit teimum fyri.

Okkara viðmerking er, at sjálvandi skuldu konssertirnar verið tvær, so onnur fingu høvi at sleppa til konsertina og guldu fyri hana, og ikki bara tey, sum frammanundan høvdu keypt atgongumerki til ta fínu nýggjárskonsertina. Í øllum førum kom meira inn. Konsertin verður send í sjónvarpi og í útvarpi og harafturat verður sending í útvarpinum fyri at byggja upp undir innsavningarátakið, sum verður kring alt landið og í øllum peningastovnunum.

Náttúruvanlukkan í Fjareystri er óivað størsta náttúruvanlukkan í fleiri mannaminni. Tær kunnu henda har og tær kunnu eisini henda um okkara leiðir. Spurningurin er, um vit ikki eiga at seta meira pening av á landsins fíggjarlóg, ætlaður til ein grunn til slík endamál. Og tað, sum ikki verður brúkt eitt ár, verður flutt til næsta ár, so ein munagóð upphædd verður í hesum hjálpar- og menningargrunninum.

Grunnar tykjast ikki vera gott latín í eygunum hjá búskaparfrøðingum, men um vit høvdu ein slíkan grunn, slapst í øllum førum undan fíggjarnevndarskjølum og eykajáttanarlógum, tá vanlukur - tvíverri mugu vit siga - av og á henda. Hóast tað almenna hevði ein grunn, ella eina konto við peningi, til menningarhjálp ella hjálpararbeiðið, hevði tað ikki tikið hugin frá fólki at savna pening inn.

Tað er at vóna, at stóra innsavningarátakið eydnast væl, so vit, sum liva í hesum góða kovanum, kunnu lata eina munadyggja hjálp til hesi neyðstøddu fólk og øki.

Sosialurin

VIÐMERKINGAR

Øvundin er bara so stór

Ólavur í Beiti
rithøvundur

Havi fylgt eitt sindur við í blaðskrivingini sum verið hevur seinnu tíðina, og eisini ómaka mær at spyrja onkran, hvat bagir Øssuri Mohr, hvat ólukkan hevur hann gjørt? - Hann selur so væl, verður sagt, bæði her í Føroyum og ikki minst uttanlands!

Eg má siga beinanvegin, at eg skilji ikki hví listamaðurin Øssur Mohr skal dragast inn í hetta kjaki um Listaskálan, at hansara list skal standa sum mát fyri um ein persónur er egnaður sum leiðari av hesum stovni ella ikki. Hetta fær ikki verið rætt, har má liggja okkurt annað aftanfyri, sum enn ikki hevur sæð dagsins ljós.

Og nú kom so eisini Tróndur Paturson og brúkti listamannin Øssur Mohr í síni argumentatión fyri øllum millum himmal og jørð - bæði starvsetanini, listarligari dygd, plagiering, sølu ja har var alt. Øssur Mohr er nú vorðin mátistokkur í fleiri førum - starvsetan, dygd og sølu! Hann situr í eini lyklastøðu, vinurin Øssur Mohr, og eg unni honum tað eisini, tí tað hevur hann sanniliga uppiborið! Øssur Mohr er ein hugkveikandi og dugnaligur og spennandi listamálari, og eg má siga at eg eri eisini farin at plagiera hansara sera vakra og spennandi ljósspæl.

Limaskapur

Nógv av tí sum listamálarin Tróndur Paturson skrivar um, skilji eg sera væl, eitt nú tá hann dregur fram tað skeiva í at hvør Hanus og Klávus kunnu koma sum limur í hesi ymsu feløgini uttan at hava nakað sum helst við hesi feløg at gera. Har sita læknar og stjórar og Gud viti í hesum ymisku listafeløgunum sum nevndarlimir og skulu umboðað okkara list herheima og í øðrum londum sum um vit listafólk ikki kláraðu hesa uppgávu sjálvi. Sjálvur havi eg skrivað um hetta í sambandi við Rithøvundafelagið har tú kanst fáa limaskap um tú hevur skrivað EITT lesarabræv. Tað er akkurát sama mekanisma sum ger seg galdandi - men vit hava ikki sama trupulleika í dag sum áður, tá bert fá listafólk og rithøvundar vóru og feløgini vildu hava limir, og "gáttin var lág" sum Tróndur Paturson skrivar. Tann tíðin er farin!

So vit eru samdir báðir, at fyri at tú kanst fáa limaskap í felagi so skulu treytir setast. T.d. tvær útkomnar bøkur - sum tú sjálvur hevur skrivað - fyri limaskap í Rithøvundafelagnum - nakrar framsýningar á viðurkendum gallaríum, ella so og so nógvir seldir málningar ella hvat listafólkini einast um - fyri limaskap í myndlistafelagi. Treytirnar skulu ikki vera at tú ert lækni ella stjóri ella vinnulívsmaður, men treytirnar skulu vera at tú ert skapandi, creativur - listamálari, rithøvundur, yrkjari - so sleppa vit undan at hava limir í feløgunum sum bara eru í hesum feløgum fyri at snobba, og snobba uppeftir, sum onkur hevur sagt!

Læknafelagið hevur treytir, Lærarafelagið hevur treytir, Blaðmannafelagið hevur treytir - bert fyri at nevna nøkur - og ávísar treytir eisini - lækni, lærari, blaðfólk!

Tað má reinsast út so røttu limirnir fáa røttu ávirkan!

Nyttar einki

Men Tróndur Paturson og eg eru ikki samdir, tá hann sigur at list sum selur nyttar einki! Eg veit ikki hvaðani hann hevur hesa orðing, men kanska hevur hann smíðað hana sjálvur á verkstaðnum hjá sær í Kirkjubø. Tað vil siga, at tónleikur sum selur nyttar einki? At bøkur sum selja nytta einki?

Eg hevði ikki dyttað mær at komið við eini so skirvisligari og fátækari og ússaligari útmelding sum hesi, at list sum selur nyttar einki, tí alt skapandi er treytað av sølu! Nú tosi eg sjálvandi ikki um tey listafólkini sum tøma allar almennu grunnarnar - hjá teimum er líkamikið! Men um tey skapandi listafólkini sum liva av síni list - sum t.d. Øssur Mohr, vinurin, ger! Og hann selur - bæði her og í útheiminum, og tað er nóg mikið hjá mær at vita og fegnast um! Ja, hann selur meiri í útheiminum enn her, sum sigur mær alt!

Og so koma vit til henda forrætt og hetta vælsignilsi at hesin frálíki listamaðurin verður boðin at hava árligu framsýningina í Listaskálanum, sum Kinna Poulsen blásti upp fyrst og so morlaði Øssur Mohr sundur og skuldsetti hann fyri bæði eitt og annað! Eg skilti ongantíð hesa skuldseting og geri tað ikki enn - og eg kenni bæði Øssur Mohr og Zakaris Heinesen sum tveir nærlagdir og ærligir listamenn sum liva av og við listini, at her er okkurt uttanfyri aftanfyri, tá Kinna Poulsen kemur við sovorðnum svassi! Hvaðani kemur henda øvund og hatska illteinking frá? Hvørki frá Øssuri ella Zakarisi, tað veit eg!

Plagiering

Tað er so vandamikið og skaðandi og tápuligt at koma við sovorðnum pástandum sum Kinna Poulsen kom við, tí vit plagiera øll allan dagin! Og onkur hevur skrivað, at sjálvt lívið er eitt plagiat! Hvar eru vit nú, og hvat náa vit?

Eisini kritikarar sum Kinna Poulsen plagiera!

Og eisini eg plagieri Øssur Mohr!

Innsent tilfar

Av tí at vit fáa rættuliga nógv innsent tilfar sendandi – meira enn vit fáa í blaðið – hevur blaðleiðslan verið noydd at gjørt nakrar avmarkingar.

Enn sum áður skal fult navn skal vera undir øllum innsendum greinum – annars verða tær ikki prentaðar. Harnæst tilskila vit okkum rætt til at ikki at taka við tilfar, sum eisini er sent øðrum bløðum ella hevur verið prentað aðrastaðni.

Drúgvar greinar – greinar sum eru longri enn áleið 5.500 tekn, verða raðfestar lægri, og koma bert í blaðið, um pláss er fyri teimum. Tað er ein fyrimunur um vit fáa tilfarið umvegis teldupost ella á diskli.

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eirikur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo
Fíggjarleiðari: Tóki Højgaard
toki@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo
Teresa Jensen teresa@sosialurin.fo
Hjørdis Gregersen hjordis@sosialurin.fo

Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
Edvard Joensen edvard@sosialurin.fo
Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo
Solby Eliasen solby@sosialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo
Páll Holm Johannesen pall@sosialurin.fo
Terji Nielsen terji@sosialurin.fo
Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo
Eydna Skaale eydna@sosialurin.fo
Ítróttur:
Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo
Terji Nielsen terji@sosialurin.fo
Myndamenn:
Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo
Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:
Postsmoga 231
Nólsoyar Pálsgøta 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@sosialurin.fo
Sosialurin í Suðuroy:
tel. 375364 fax 375464
tel. 220727
e-post: aki@sosialurin.fo
e-post: dagfinn@sosialurin.fo
Sosialurin í Eysturoy:
Postsmoga 143, Saltangará
tel. 447820 fax 449520
tel. 228909
e-post: vilmund@sosialurin.fo
Sosialurin í Vágum:
360 Sandavágur
tel. 333820, 220507 fax 333720
e-post: edvard@sosialurin.fo
e-post: vagar@sosialurin.fo

Uppseting/prent:
Uppseting: Føroyaprent
Prent: Prentmiðstøðin
Útgevari:
Sp/f Sosialurin
Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Argjavegur 26,
Tel. 341800, Fax 341801
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@sosialurin.fo
lysing@sosialurin.fo
lysingartorg@sosialurin.fo
varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað mánadag-fríggjadag klokkan 14[00]

Lýsingar

Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
Týsdagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
Mikudagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12
Hósdagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
Fríggjadagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
Leygardagsblaðið	Frí. kl. 10	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12

Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.
Framíhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarnar er 4mm.

Innsent tilfar
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.